

Изграждане на съвременна визия за развитие на образованието - акцент в образователната стратегия на Общината за 2021 - 2027 г.

вторник, 09 август 2022

Изграждане на съвременна визия за развитие на образованието с акцент върху потребностите на децата и учениците и възможностите за развитие на учителите, са основните цели в приетата Стратегия за развитие на образованието в община Плевен за периода 2021-2027 г. Документът бе разгледан в Общинския съвет и приет единодушно от съветниците.

Стратегията за развитие на образованието в община Плевен за периода 2021-2027 г. съдържа конкретните цели, области на въздействие и приоритетни дейности, както и анализ на общинската образователна система. По данни към 2020 г. в общината функционират общо 32 детски градини, 33 общообразователни училища, 12 професионални гимназии, Спортно училище и Национално училище по изкуства „Панайот Пипков“. Част от общинската образователната система са още: Педагогически колеж в структурата на ВТУ „Св. Св. Кирил и Методий“; Медицински университет; Медицински колеж в структурата на МУ - Плевен; Център за специална образователна подкрепа „П.Р.Славейков“; Регионален център за подкрепа на процеса на приобщаващото образование; Професионален колеж (частен с прием след средно образование); Центрове за подкрепа за личностното развитие - Център за работа с деца и Ученическа спортна школа; Общоградско средношколско общежитие.

Основната част от училищата са общински (над 57%). Общински са училищата, които са с местно значение и се финансират от общинския бюджет. Тъй като образованието е делегирана от държавата дейност, голяма част от средствата за образование в общината постъпват посредством трансфер от държавния бюджет. При възможност и необходимост, общината финансира училища и със собствени приходи. Контролът върху начина на изразходване на предоставените средства се осъществява от кмета на общината.

Детски градини

От действащите 32 детски градини в община Плевен, 23 се намират на територията на град Плевен, останалите 9 са в гр. Славяново и селата Ясен, Опанец, Дисевица, Върбица, Мечка, Брестовец, Буковлък и с. Бръшляница. Съгласно Наредбата за финансиране на институциите в системата на предучилищното и училищното образование от 2017 г., максималният брой деца в една група е 23. В детските градини,

които прилагат системата на делегираните бюджети, броят на децата в група може да бъде 10 % над нормата за максимален брой. В периода 2014 - 2020 г., средната пълняемост на група в детска градина в община Плевен е между 26,5 и 25,1. Анализът показва, че повечето детски градини са със запълнен капацитет, като има и такива, които надвишават минимално нормативно изискуемият максимум. През последните 7 години броят на записаните деца в детските градини в общината плавно намалява, което води до оптимизиране и на броя на детските градини и групите.

Педагогическите специалисти в общинските градини за 2019/2020 г. са 337, в т.ч. детски учители. За последните 7 години е налице плавно намаление на щата, което показва неговата правопрпорционална зависимост от броя на децата в детските градини.

Сградният фонд на детските градини е създаван по различно време, като голяма част от детските заведения са построени преди 80-те години на XX-ти век. Голяма част от сградите са преминали през различни етапи на саниране и реконструкция през последното десетилетие по линия на различни проекти, осъществени от Община Плевен. В детските градини има обособени места за занимания, спални помещения, кътове за четене, което показва наличие на добра база на общинските детски градини. Прави впечатление и активността на детските градини при реализирането на проекти с външно финансиране, подпомагащи развитието на материално-техническата база и сградния фонд, както и квалификацията на персонала и подобряването на учебния процес.

Предучилищно образование

Според Закона за предучилищно и училищно образование, предучилищното образование в Република България е задължително за всички деца през последните 3 години преди постъпването им в I клас. То се осъществява както в детските градини, така и в подготвителните групи в училищата. В периода 2018 - 2020 г. в 17 училища в община Плевен е провеждана предучилищна подготовка, като се наблюдава плавно увеличаване на броя на децата, включени в предучилищно образование в съответните училища.

Училищно образование

Мрежата от всички видове и степени на училища (основни, СУ и професионални гимназии) през учебната 2019 - 2020 г. в общината включва общо 33 училища. През 2019/2020 учебна година броят на паралелките е 486. Съпоставката им с броя на учащите (10795) е критерий за добър стандарт по отношение на осигуреността на подсистемата с учебна база. Броят на учениците в една паралелка в община Плевен за началното образование през учебната 2019-2020 г. е 21, за основното - 23, за средното - 22, което е в границите на изискванията за максимален брой ученици в една паралелка според вида на училищата. Данните за броя на обхванатите ученици през учебната 2019-2020 г. в V-VIII клас е по-висок от съответния през учебните 2017-2018 и 2018-2019 г., независимо от намаляващите контингенти от деца, което показва по-добра организация за обхващане на подлежащите за обучение деца.

Мрежата от общообразователни училища покрива цялата територия на общината. В населените места на общината (извън гр. Плевен) функционират 14 учебни заведения за общо образование: Начални - в гр. Славяново и селата Дисевица и Върбица; основни - в селата Опанец, Николаево, Буковлък, Бохот, Беглеж, Бръшляница, Ясен и Пелишат; средни - в гр. Славяново; обединено училище - с. Мечка, с. Търнене. В последните години не е налице голяма динамика в броя паралелки и на учениците, които учат в тези училища в Плевен, като дори има плавно увеличение, независимо от негативните демографски тенденции, включващи вътрешна и външна миграция на семействата на учениците.

В началото на учебната 2020/2021 г. в училищата на територията на община Плевен са записани 13701 ученици в дневна форма на обучение. От тях през първия учебен срок са отпаднали 26 в задължителна училищна възраст, като 20 са поради отсъствия и 6 - по социални и семейни причини. Други 37 ученици са отписани поради заминаване в чужбина. Учениците, отпаднали поради отсъствия са предимно тези, чиито родителите не са информирали училищното ръководство и класния ръководител за заминаването им в чужбина. Информацията за тях е получена на по-късен етап след предприети междуинституционални действия. Броят на реинтегрираните ученици за периода е 18, от които 16 - завърнали се от чужбина. През втория учебен срок броят на отпадналите е 14, от които 1 - поради отсъствия и 13 - по социални и семейни причини. Поради заминаване в чужбина през този срок са отписани 46 ученици. Броят на реинтегрираните ученици през този срок е 7, от които 5 са завърнали се

от чужбина.

По различни причини - социални, икономически, вътрешна и външна миграция броят на отпадналите от образователния процес се движи между 31 и 48 ученика, с тенденция за увеличаване на броя им през последните години.

Данните за възрастовата структура на педагогическия състав показва, че над 80% от всички учители в училищата в общината са на възраст над 40 години. От 40 до 50 години са 263 човека, 491 са от 50 до 60 години и над 60 години са 155 лица, което е 14%. Младите учители до 30 години са 49 човека, което представлява едва 5%, а тези до 40 години са 11%. Ако тези цифри не се променят за най-младите възрастови групи, това ще доведе до недостиг на кадри и е наложително провеждането на политики за привличане на повече млади специалисти, които да влязат в образователната система на община Плевен.

Професионално образование

Професионалното образование се реализира в мрежа от професионални гимназии с прием след VII и VIII клас. Мрежата от професионални училища в общината обхваща общо 14 обекта, всичките се намират на територията на гр. Плевен. С най-голям дял при профилираните паралелки в общината са паралелките с профил „чужди езици“. Непосредствено след тях се нареждат паралелките в т.нар. STEM направления: математика, информатика, природни науки и информационни технологии. Наблюдава се нарастващ интерес към професии като системен програмист.

На база на анализиранияте данни и обстоятелства, в Стратегията са и посочени и няколко основни извода:

- Основните проблеми в сферата на образованието са свързани с подобряването на обхвата, превенцията на отпадането и осигуряването на достъп до качествено образование за всички ученици, наред с предприемането на целенасочени усилия за формиране на адекватни на потребностите на пазара на труда умения. Това са приоритетите за бъдещото развитие на образователната система в общината;
- Въпреки инвестициите в подобряването на енергийната ефективност и обновяването на училищните сгради, са необходими допълнителни ресурси за подобряване на базите;
- Изоставането при постигането на целите за маргинализирани групи, включително включването на ромите в образователната система и намаляването на относителния дял на младите хора, незаети в трудова дейност, образование или обучение, ще изисква допълнителни действия в това отношение.

Настоящата Стратегия е основана на разбирането, че главна ценност в образователната система е детето (ученикът), като същевременно поставя акцент и върху учителя и възможностите за неговото развитие и адаптивност.